

Kommunstyrelsen

Handlingsplan

Digitaliseringsplan 2025–2028

Ärendenummer KS 2024/144

Dokumentinformation

Fastställt av Kommunfullmäktige, 2024-11-25 §139

Gäller från och med 2025-01-01

Implementeras av Kommunledningsförvaltningen

Ersätter Digitaliseringsplan 2021–2024

Framtaget av Robert Palmqvist, IT- och digitaliseringschef

Innehåll

1. Syfte med planen	3
2. Utmaningar och möjligheter	3
3. Vägledande principer för digitalisering.....	3
4. Digital ledning och styrning	4
5. Prioriterade utvecklingsområden 2025–2028	4
5.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats	4
5.1.1 Robusta digitala lösningar	4
5.1.2 Automatisering av processer och effektiv datahantering	4
5.1.3 Artificiell Intelligens	5
5.2 Enklare vardag för invånare, besökare och företagare.....	5
5.2.1 Smarta digitala tjänster.....	5
5.2.2 Hög kvalitet i välfärden	5
5.2.3 Utveckling av skolan med digitala lösningar	5
5.2.4 Tillgänglig och levande kultur och fritid	5
5.2.5 Ett gott företagsklimat	6
5.3 Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet	6
5.3.1 Öppna data	6
5.3.2 Sakernas internet	6
5.3.3 Stärkt demokrati och dialog.....	6
5.3.4 Digital delaktighet	6
5.4 Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.....	7
5.4.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats	7
5.4.2 Hållbar organisation.....	7
5.4.3 Automatisering och datahantering.....	7
5.4.4 Digital arkivering (e-arkiv).....	7
5.4.5 Stöd för ledning och beslutsfattande	7
6. Översikt ekonomi	8
7. Relaterade styrdokument	8
8. Begrepp och definitioner	9
<i>Bilaga 1 Investeringsbudget .....</i>	<i>10</i>

1. Syfte med planen

Plan för digitalisering definierar och beskriver den gemensamma inriktningen för arbetet med digitalisering i Älmhults kommun under åren 2025–2028. Planen ska ge stöd och vägledning till förtroendevalda, nämnder och verksamheter i deras respektive planering och arbete med verksamhetsutveckling genom digitalisering.

Digitaliseringsplanen är del av den kommunövergripande Samhällsbyggnadsplanen och revideras årligen.

2. Utmaningar och möjligheter

Liksom övriga kommuner i Sverige står Älmhults kommun inför nya stora samhällsutmaningar. Kraven ökar på att kommunen ska vara attraktiv, konkurrenskraftig och innovativ. Samtidigt måste klimatpåverkan minska och den tillväxt som sker ska vara hållbar.

Konkurrensen på arbetsmarknaden blir också allt större och att lyckas med kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för att kunna leverera både dagens och framtidens välfärd och service.

Digitaliseringen ger nya möjligheter och verktyg att möta dessa utmaningar.

Samhället digitaliseras i rekordfart och Älmhults kommun ska gå i takt med den utvecklingen, där det behövs ska vi vara i framkant.

3. Vägledande principer för digitalisering

Vad vi gör:

- Vi väljer digitalt först där det är möjligt, oavsett vilken av våra verksamheter det gäller.
- Vi underlättar och förbättrar vardagen för invånare, företagare och besökare genom ett relevant digitalt tjänsteutbud.
- Vi erbjuder kommunens medarbetare moderna verktyg som gör det möjligt att arbeta effektivt och kunna fokusera på kvalificerade uppgifter nära dem vi finns till för.

Hur vi gör:

- Varje verksamhet och förvaltning i Älmhults kommun ska fortlöpande ta initiativ till att effektivisera och förbättra.
- Det digitala perspektivet ska belysas i all verksamhetsutveckling.
- Nya digitala tjänster analyseras utifrån kostnad och nytta före beslut om införande.
- Vid införandet av nya digitala tjänster och verktyg ska utgångspunkten vara användarens behov, integritet och möjlighet att dra nytta av dem.

4. Digital ledning och styrning

För att lyckas med den digitala utvecklingen krävs tydligt ledarskap och ägandeskap för verksamhetsutveckling inom alla delar av organisationen. Samtidigt behövs också en övergripande samordning, koordinering och uppföljning av nya initiativ. Det underlättar framtagandet av standardiserade arbetssätt och tjänster som är skalbara, utvecklingsbara och förvaltningsbara. Det betyder att de ska kunna utvecklas vidare och integreras med olika system samt att de ska kunna förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt. Digital utveckling förutsätter även att organisationens processer och arbetssätt kartläggs och optimeras.

Finansiering av aktiviteter inom ramen för Plan för digitalisering samlas i en kommunövergripande investeringsbudget som även omfattar investeringar i gemensam IT-infrastruktur. Insatserna samordnas och följs upp inom ramen för den årliga budgetprocessen och verksamhetsplaneringen.

Kommunens digitalisering tar utgångspunkt i de övergripande målen:

- Funktionell och användarvänlig digitalarbetsplats
- Enklare vardag för kommunens invånare, företagare och besökare
- Smartare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamhet

5. Prioriterade utvecklingsområden 2025–2028

5.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats

Övergripande mål: Älmhults kommun ska erbjuda sina medarbetare funktionell, säker och användarvänlig digital arbetsplats med gemensamma verktyg för dagligt arbete som är enkla att använda. Detta innefattar till exempel verktyg för att samarbeta och för att dela och spara information i olika format.

5.1.1 Robusta digitala lösningar

Information och system ska skyddas från cyberattacker och andra intrång. Användare ska också kunna lita på att de digitala lösningarna är rättssäkra, robusta och värnar om säkerhet och personlig integritet.

En ny cybersäkerhetslag baserad på EU:s NIS2-direktiv träder i kraft den 1 januari 2025 och ställer högre krav på bland annat riskanalyser, säkerhetsåtgärder och incidenthantering. Med lagen införs också sanktionsavgifter för att säkerställa efterlevnad.

Omfattande åtgärder har redan vidtagits för att säkra kommunens digitala miljö men det krävs ytterligare investeringar i verktyg och arbetssätt för att möta de nya lagkraven samt förhindra intrång och dataförluster.

5.1.2 Automatisering av processer och effektiv datahantering

Automatisering med införande av digitala medarbetare genom RPA (Robotic Process Automation) används för att digitalt och automatiskt hantera repetitiva arbetsprocesser och frigör tid för medarbetare att utföra mer kvalitativa arbetsuppgifter. Automatisering och effektiv datahantering är även förutsättningar för användning av AI (Artificiell Intelligens). För att uppnå en ändamålsenlig automatisering ska arbetsflödena först utvärderas och förbättras samt att förväntad nytta ska vara

tydliggjord innan automatisering påbörjas. Arbetet med automatisering ska intensifieras i kommunens alla verksamheter.

5.1.3 Artificiell Intelligens

Älmhults kommun ska använda AI (Artificiell intelligens) för att förenkla och effektivisera. Med hjälp av AI kan stora datamängder analyseras för bättre beslutsunderlag, tjänster och resurser kan optimeras samt servicen förbättras. Konkreta användningsområden för AI är till exempel automatiserad dokumentanalys och bearbetning i handläggning av ärenden. Med införande av AI i verksamheterna följer också etiska ställningstaganden och förhållningssätt för att upprätthålla integritet och trovärdighet. Här ska kommunen följa utveckling noga för att löpande utvärdera och uppdatera riktlinjerna för användning av AI.

5.2 Enklare vardag för invånare, besökare och företagare

Övergripande mål: Älmhult upplevs av invånare och besökare som en öppen, tillgänglig, modern och attraktiv kommun. Du får snabb, effektiv och rättssäker service dygnet runt. Det är enkelt och effektivt både för invånare, företagare och besökare att komma i kontakt med kommunen.

5.2.1 Smarta digitala tjänster

Kommunens invånare och företagare skall kunna sköta sina ärenden hos kommunen via digitala tjänster som så långt möjligt inte kräver manuell hantering för handläggningen. All korrespondens kring ärenden skall flöda digitalt på ett säkert sätt och beslut förmedlas digitalt. Kommunens verksamheter behöver därför fortsätta arbetet med att förändra arbetsprocesser och införa digitala lösningar. Policies och planer behöver stödja den digital transformationen.

5.2.2 Hög kvalitet i välfärden

Välfärden ska leva upp till invånarens krav och förväntningar på trygghet, tillgänglighet och valfrihet. Kommunen ska införa arbetssätt och verktyg som till exempel trygghetsskapande teknik samt erbjuda individanpassade åtgärder så att vårdtagare får rätt hjälpmedel och den information de behöver. Nya lösningar ska också frigöra mer tid och resurser för medarbetare att utföra kommunens kärnuppdrag.

5.2.3 Utveckling av skolan med digitala lösningar

Älmhults kommun arbetar systematiskt med verksamhetsutveckling med stöd av digitala lösningar i förskola och skola. Utifrån en behovsinventering som genomförts under 2024 kommer ett antal aktiviteter att genomföras. Bland annat kommer arbetet i skolplattformen för elever, vårdnadshavare och skolans medarbetare att utvecklas. Potentialen med AI kommer också att utforskas vidare, bland annat med införande av verktyg för dokumentation samt för annan effektivisering av lärarnas arbete. AI kan också assistera lärare och elever genom att skapa individuella uppgifter och agera som en digital handledare.

5.2.4 Tillgänglig och levande kultur och fritid

Ökade förväntningar och krav på tillgänglighet och service kräver en högre grad av digitala lösningar inom kultur- och fritidsverksamhet. Utgångspunkten är att kommunen ska möjliggöra digital utveckling och kompetens för olika aktörer, både i kommunens egen verksamhet och inom civilsamhället. Vidare är det viktigt att medarbetarna inom till exempel bibliotek och fritidsgårdar identifierar digitalt utanförskap och strävar efter att överbrygga det.

5.2.5 Ett gott företagsklimat

Ett levande näringsliv bidrar till att skapa tillväxt och en attraktiv kommun. Ett gott företagsklimat Älmhults kommun innebär bland annat en hög servicenivå gällande tillstånd och regelverk samt att kommunen erbjuder digitala lösningar som bidrar till enkelhet och tillgänglighet. Det innebär fler och bättre e-tjänster, informationsguider med mera. Det ska vara enkelt att digitalt följa och kommunicera om pågående ärenden.

5.3 Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet

Övergripande mål: Kommunens information finns tillgänglig digitalt, vilket skapar möjligheter till ökad transparens och för privatpersoner, företag och kommunens egna verksamheter att skapa nya innovativa tjänster utifrån denna information.

5.3.1 Öppna data

En viktig del i kommunens verksamhet handlar om att tillgängliggöra information. Det är en förtroendefråga att ge insyn och skapa delaktighet för invånare, företagare och besökare kring kommunens verksamheter och samhällsuppdrag. Tillgång till öppna data gör det också möjligt för andra aktörer att utnyttja informationen för att skapa nya tjänster liksom för utveckling av interna tjänster.

5.3.2 Sakernas internet

Digitala lösningar baserade på IoT-teknik (Internet of Things eller Sakernas Internet) används redan för att avlasta och effektivisera kommunernas tjänster och service. Genom sensorer kan IoT efterlikna våra sinnen och mäta smak, lukt, syn, hörsel och känsel. Det finns en stor potential och IoT kan användas brett till exempel för tillsyn i omsorgen, övervakning av spill- och dagvattensystem, energioptimering och mycket mer. Området är fortfarande nytt i Älmhults kommun och behöver utvecklas vidare för att möjliggöra uppkoppling, sammankoppling och nya innovativa tjänster.

5.3.3 Stärkt demokrati och dialog

I ett alltmer digitaliserat samhälle ökar förväntningarna på att kunna få insikt och delta i dialog med hjälp av ny teknik. Älmhults kommun ska erbjuda digitala arenor och kommunikationssätt som bidrar till dialog och som gör fler delaktiga och aktiva i kommunens utveckling och framtid.

5.3.4 Digital delaktighet

Kommunen ska erbjuda stöd och hjälp till de som av olika anledningar inte har möjlighet att ta del av det digitala utbudet. Detta för att motverka digitalt utanförskap och bidra till ett mer inkluderande samhälle där information och tjänster är tillgängliga för alla.

5.4 Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

Övergripande mål: Älmhults kommun har moderna, användarvänliga och effektiva digitala lösningar som bidrar till god ekonomistyrning, hög kvalitet och en attraktiv arbetsmiljö.

5.4.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats

Målet är att skapa en digital arbetsplats som uppfyller medarbetarnas behov, oavsett var de arbetar. Detta inkluderar tydliga strukturer för informationslagring, säker överföring av känslig information och optimerad licenshantering. System och programvara ska vara anpassade till behoven och automatisering ska underlätta korrekt hantering.

5.4.2 Hållbar organisation

För att hantera personalbrist är det viktigt att behålla och utveckla befintlig kompetens samt öka samarbetet mellan förvaltningar. En motiverande och tillåtande kultur uppmuntrar till användning av ny teknik och förändrade arbetssätt.

5.4.3 Automatisering och datahantering

Information och data ska hanteras för att maximera organisationens värde, stödja produktivitet, effektivitet och beslutsfattande. En sammanhängande teknisk infrastruktur och ett styrande ramverk är nödvändigt för informationshanteringen.

5.4.4 Digital arkivering (e-arkiv)

Digital arkivering är avgörande för att uppnå fördelarna med digitaliserade affärsprocesser. Ett digitalt arkivsystem ska säkerställa långsiktig och säker informationshantering i enlighet med lagstiftningen.

5.4.5 Stöd för ledning och beslutsfattande

Robusta system för dataanalys och informationshantering är nödvändiga för effektiv ledning och beslutsfattande. Analytiska verktyg ska användas för att förbättra respons på förändringar, optimera resurser och stärka strategisk planering och riskhantering.

5.4.6 Realisering av nyttan

Nyttorealisering är viktigt för att säkerställa att digitalisering leder till faktiska förbättringar. En metod för att väga kostnader mot verksamhetsnytta används för att utvärdera och följa upp investeringar.

5.4.7 Digital hållbarhet

Digitala lösningar ska användas för att minska miljöpåverkan och stödja hållbar utveckling. Detta inkluderar användning av IoT och digitala enheter för att optimera energianvändning och andra resurser, samt krav på hållbarhet i digitala produkter och deras återvinning. Digitaliseringen ska bidra till kommunens övergripande mål och Agenda 2030.

6. Översikt ekonomi

Budget 2025 är det första året med en ny period för kommunövergripande digitaliseringsplan. I planen finns underlag för digitaliseringsinitiativ som ger stor verksamhetsnytta.

De beräknade kostnaderna för de ingående projekten och aktiviteterna samlas i budgeten för IT- och digitaliseringsavdelningen, som tillsammans med förvaltningarna ansvarar för planering, genomförande och uppföljning.

Förslag till investeringsbudget för perioden 2025–2028 är 18,6 miljoner kronor, se bilaga 1.

7. Relaterade styrdokument

Älmhults kommun driver sitt utvecklingsarbete utifrån de riktlinjer som kontinuerligt tas fram av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Skolverket, Socialstyrelsen och andra myndigheter.

Kommunen möter också de olika lagar och direktiv som reglerar området.

Relaterade dokument i Älmhults kommun är informationssäkerhetspolicy (KF 2018-04-23 §149, revideras under 2024) och vägledning för AI som är under framtagande.

8. Begrepp och definitioner

AI	Artificiell Intelligens, förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors naturliga intelligens, främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera.
Automatisering	Införande av tekniksteg i en process som gör den mer eller mindre självgående med syfte att avlasta människans arbete och risker men också att höja effektiviteten och kvaliteten i en process.
Data	Data kan betraktas som ett förstadium till information och kunskap och definieras som symboler som representerar signaler av något slag. Så länge data förekommer utan sammanhang går det inte att avgöra om den är användbar eller ej. För att data ska bli användbar behöver den tolkas i ett sammanhang.
Digitalt först	Ett regeringsmål som uttrycker att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag.
Digital transformation	De verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling.
GDPR	Dataskyddsförordningen (DSF), eller allmänna dataskyddsförordningen, mest känd som GDPR (engelska: General Data Protection Regulation), är en europeisk förordning som reglerar behandlingen av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter inom EU.
IoT	Internet of Things, sakernas internet, är ett samlingsnamn för de tekniker som gör att alla möjliga föremål såsom hushållsapparater, hjälpmedel eller fordon, kan styras eller utbyta data över nätet.
RPA	Robotic Process Automation. En robot eller en digital medarbetare som automatiskt kan hantera repetitiva arbetsprocesser och därmed effektivisera arbetsflöden.
Öppna data	Öppna data är data som vem som helst kan använda fritt, i princip till vad som helst utan hinder i form av kostnader eller licenser. Det kan handla om tidtabeller för kollektivtrafik, statistik, geodata, demografi och mycket annat.

Bilaga 1 Investeringsbudget

Nedan följer en summerad bild av beräknade investeringsbehov för digitalisering under åren 2025–2028. Aktiviteter i investeringsbudget kan kopplas till flera målområden i planen och vice versa.

Alla belopp anges i tusen kronor (tkr).

Behov	2025	2026	2027	2028	Total
Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats					
Digital arkivering	1 500	300	300	300	2 400
Digital post	100	100			200
Dokumenthantering	500				500
Ärendehanteringssystem	500				500
Säker digital IT-miljö	500	500	500	500	2 000
Införande av cybersäkerhetslag enligt NIS2	100				100
Enklare vardag för invånare, besökare och företagare					
Verksamhetsutveckling av befintliga processer	100	100	100	100	400
Automatisering av verksamhetsprocesser	200	200	200	200	800
Integrationslösningar	100	100	100	100	400
Vidareutveckling av Power BI som analysplattform	100	100	100	100	400
Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet					
IoT (Internet of Things)	100	100	100	100	400
Vidareutveckling av GIS-lösning med nya moduler (geografisk information)	500	500	500	500	2 000
Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten					
- Valfärd					
Nya moduler kopplade till olika verksamhetssystem	300	300			600
Automatisering av verksamhetsprocesser		400			400
Långsiktig kompetensförsörjning		200	200	200	600
Individanpassad kommunikation	100	100	100	100	400
Digital vård och omsorg	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
- Skolans digitalisering					
Digitala nationella prov	100				100
Nytt verksamhetssystem	100				100
Kvalitetsledningssystem	300				300
Summa total investering/år	6 700	4 500	3 700	3 700	18 600